

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er en genfremsættelse af lovforslag L 48 folketingsåret 1975-76 (se Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 538, 4183, 5827 og 5962, tillæg A, sp. 1139 og tillæg B, sp. 381) og L 259, folketingsåret 1992-93 (se Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 7327, 9100, 10158 og 10712, tillæg A, sp. 8571 og tillæg B, sp. 1513). Selve lovforslaget er identisk med tidligere fremsatte forslag, men selvsagt sker der til stadighed ændringer i baggrunden for forslaget. Vi får nye erfaringer og ny viden om, hvordan tingene fungerer.

Formålet med lovforslaget er at frigøre kunsten for statslig styring, idet forslagsstillerne mener, at kunsten trives bedst i frihed, samtidig med at der kan spares nogle penge. I og med at man giver støtte til visse grene af kunsten, fortæller man også, at disse kunstformer er bedre end andre, og staten gør dermed sig selv til smagsdommer, idet de bevilgende myndigheder afgør, hvad der er kunst og derfor skal støttes.

Da det efter forslagsstillernes mening er umuligt at udskille kunsten fra hverdagen, skulle man jo, hvis tanken om støtte til kunsten opretholdes, lige så vel støtte rosendyrkning, syning, kokke, fodbold eller lignende.

Smag og behag er forskellig og kan godt diskuteres, men der kan ikke opnås nogen universel enighed om, hvilken mad der smager bedst, eller hvilket maleri der er kønnest, eller hvilken form for kunst der er mest kunst. Udtrykket kunst bruges vel primært til at beskrive noget, man mener er flot. Afhængigt af, hvem man spørger, får man forskellige svar.

Da alle er klar over, at der skal spares på de offentlige budgetter, vil Statens Kunstfond være et oplagt eksempel på, hvor der kunne spares lidt, samtidig med at kunsten frigøres fra statslig indblanding.

Vedtagelse af lovforslaget kan være med til at lappe sammen på den kløft, der er mellem skatteyderne, der nøjsomt må spare på deres budgetter, og politikerne, der traditionelt føler sig væsentlig friere end befolkningen til at bruge penge.

Ét af de ministerier, der efter Fremskridtspartiets

mening sagtens kunne undværes, er Kulturministeriet.

Kulturen er ikke noget statsdrevet. Uanset hvor mange penge der puttes i kulturen, vil kulturen eksistere for sig selv og af sig selv. Derfor er der bestemt heller ingen grund til, at staten på nogen måde skal involvere sig i kultur via et Kulturministerium eller en Kunstfond.

Kulturen er noget, der sker, og som opstår i vores hverdag. Dermed er det alles opgave at fremhæve og skabe kulturværdier. Egentlig er det en afsporet diskussion, når vi diskuterer »kultur«, for hvem har den endelige definition af og viden om, hvad der er kultur og kunst? Det er helt sikkert ikke staten og dens embedsmænd, der besidder den almægtige viden til at afgøre disse spørgsmål. At sætte kunstnere til at vurdere andre kunstnere kan kun skabe problemer. Det er lige præcis den slags situationer, hvor kolleger skal vurdere og tildele hinanden ekstra penge, man så vidt muligt søger at undgå rundt omkring på arbejdspladserne i Danmark.

Men naturligvis er kontrollen (censuren) af kunsten og kulturen af afgørende betydning for ethvert formyndersamfund. Dermed sikrer man sig, at kunstnerne ikke skaber fri og kritisk kunst, der kan være en trussel mod overherredømmet.

At skabe kunstens indhold er en opgave for de idealistiske og de kreative: Kunstnere, kritikere, ideologer, aktivister etc. Disse mennesker er hovedsagelig styret af en indre trang til at udtrykke sig. De gør det, de føler de simpelthen må gøre, og de gør det ikke altid for at nå et bestemt mål, der kan beskrives, som for eksempel en maksimal fortjeneste. At sælge kunsten er en opgave, der bedst varetages ved køb og salg på et frit marked, der kan fortælle, hvad folk faktisk vil have. Men sælgeren skal naturligvis have et udbud med forskellige emner at vælge imellem.

Hvad de østeuropæiske planøkonomiers fald har lært os er, om ikke andet, at der aldrig kommer noget godt ud af statslige indgreb på markedet (det være sig fødevaremarkedet, tøjmarkedet eller kultur- og kunstmarkedet), ligegyldigt hvor velmente disse indgreb måtte være fra starten. Derfor er der naturligvis heller ingen grund til at have et Kulturministerium